

Οἱ Ἕλληνες ὠνόμαζον τὴν ὕλην ταύτην ἤλεκτρον, ἐξ οὗ παρήχθη ἡ λέξις ἠλεκτρισμός, καθότι ἐν τῇ οὐσίᾳ ταύτῃ παρατηρήθησαν τὸ πρῶτον τὰ ἠλεκτρικὰ φαινόμενα.

Δυνάμεθα νὰ μαλακώσωμεν τὸ ἤλεκτρον, νὰ δώσωμεν αὐτῷ τεχνιτὸν χρωματισμὸν, νὰ ἐγκολλήσωμεν ξένα σώματα καθιστώντα αὐτὸ πολυτιμότερον εἰς τοὺς φιλοτέχνας.

Τὸ ἤλεκτρον χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν ἐπιχαρίτων κοσμημάτων, ἐνωτίων, περιδερχίων, κομβολογίων, ψελίων, κτενῶν καὶ πολλῶν ἄλλων ἀντικειμένων κρυσφῶν, τὰ ὅποια ἐπιζητοῦσιν οἱ φιλόκαλοι.

Δύναται νὰ τορνευθῆ, νὰ γλυφῆ, νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ματασκευὴν ἐργαλείων φυσικῆς, κατόπτρων, πρισμμάτων, καυστικῶν ὀφθαλμῶν κτλ. Εἶδομεν ταῦτα πάντα εἰς τὴν Παγκόσμιον Ἐκθεσιν, ἀλλ' ὀλίγα ἐν τῇ ἐκθέσει ὑπῆρχον δείγματα ἀκατεργάστου ἤλεκτρον, καὶ ὅμως ἔχουσι πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον.

Ἀθῆναι τῆ 25 Αὐγούστου 1882.

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΥΤΣΟΥ

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΑΦΗΓΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΘΕΛΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ὅτε τὸν Μάρτιον τοῦ ἔτους 1821 ἄπασαι αἱ Ἑλληνικαὶ πόλεις, παροτρυνόμεναι ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας, ἐπανίσταντο ἐνόπλιως κατὰ τῶν κρατούντων αὐτῶν τυράννων, οἱ ἐν Ἀθήναις Ὀθωμανοὶ ὅπως προλάβωσι τὸ κακὸν τοῦτο ἐν τῇ πόλει των, συνέρχονται μυστικῶς ἐν τῷ Διοικητηρίῳ καὶ μετὰ μακρὰς συζητήσεις καθ' ἃς ὁ μὲν Μουφτῆς (Εἰσαγγελεὺς) μετὰ τῶν φανατικότερων Ὀθωμανῶν, εἴτινες ἦσαν καὶ οἱ πολυακριθότεροι, ὑποστηρίζουσι τὴν σφαγὴν ὅλων τῶν δυναμένων νὰ φέρωσιν ἔπλα Χριστιανῶν, ὁ δὲ Καδδῆς (δικαστῆς) Χατζῆ-Χα-

λήλ-Ἐφένδης, ἀνὴρ φιλοδίκαιος καὶ φύσει φιλόανθρωπος, μετὰ τῶν φρονιμωτέρων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταφύγωσιν ἄνευ ἀνάγκης εἰς τὸ ἀπάνθρωπον τοῦτο μέτρον, ἅπερ ἅπας ὁ ἐξηγουεμισμένος κόσμος θὰ κατέκρινεν, ἀφοῦ μάλιστα ἠδύναντο νὰ προλάβωσι πᾶν ἀπευκταῖον, διὰ τῆς ἐντελοῦς ἀφοπλίσεως τῶν Χριστιανῶν καὶ τοῦ διπλασιασμοῦ τῆς φρουρᾶς τῆς πόλεως, ἀποφασίζουσι τέλος ὅπως ἐν μιᾷ νυκτὶ κατασφάξωσιν ὅλους τοὺς ἀπὸ 14 μέχρι 60 ἐτῶν Χριστιανούς ἄνδρας. — Τοῦτο πληροφορηθέντες οἱ Δημογέροντες τῶν Ἀθηνῶν, Ἀγγελοῦ Γέροντα, Παλαιολόγου Βενιζέλου καὶ Προκόπιου Βενιζέλου, συνέρχονται καὶ οὗτοι ἐν συμβουλίῳ καὶ βλέποντες ὅτι δὲν ἦτον ἄλλως δυνατὸν νὰ προστατεύσωσι τοὺς συμπολίτας τῶν Χριστιανούς καὶ τοὺς σώσωσι τῆς σφαγῆς, καὶ τοὶ βέβαιοι ὄντες περὶ τῆς ἐκρήξεως τῆς ἐπαναστάσεως ἐν Ἀθήναις, λαμβάνουσι τὴν ὅλως ἀνδρικήν καὶ γενναίαν ἀπόφασιν νὰ προσφέρωσι τὴν ἑαυτῶν ζωὴν, ὅπως σώσωσι μὲν τοὺς συμπολίτας τῶν ἐκ τοῦ βεβαίου θανάτου, δώσωσι δ' αὐτοῖς καιρὸν ὅπως καὶ τὴς οἰκογενείας τῶν φυγαδεύσωσι καὶ ἐκεῖνοι συγκεντρωθῶσιν πρὸς πραγματοποιήσασιν τῆς ἱεραῆς ιδέας δι' ἣν ἀνευδρότως πρὸ καιροῦ ἠργάζοντο, πρῶτου μνηθέντος τοῦ Ἀγγέλου Γέροντα, ὑπὸ τοῦ Ἰδραίου φιλικῆς Φόρου. Πρὸς τὸν σκοπὸν λοιπὸν τοῦτον, ἀμέσως τὴν ἐπιούσαν, ἣτις ἦτον ἡ δεκάτη Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1821, ἡμέρα Κυριακὴ τοῦ Πάσχα, προσέρχονται αὐθορμήτως καὶ οἱ τρεῖς δημογέροντες ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Διοικητηρίῳ, τὴν ὥραν καθ' ἣν συνεδρίαζε τὸ Συμβούλιον τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ ἀφοῦ πρῶτον ἐξέθεσαν ὁποῖον λυπηρὸν ἄκουσμα διατρέχει ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, ἐπεχειρίσθησαν νὰ διαψεύσωσι τὴν ἐπικρατοῦσαν ιδέαν παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς ὅτι οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἀττικῆς θὰ ἐπαναστατήσωσι κατὰ τῶν καθεστῶτων. Ἐπειδὴ δὲ τὰ πλείσιμα μέλη τοῦ Συμβουλίου, ὡς ἦν ἐπόμενον, ἐδυσπίστουν εἰς τοὺς λόγους τῶν Δημογερόντων καὶ ἐφαίνοντο διατεθημένα νὰ ἐκτελέσωσι τὸ ἀπάνθρωπον σχεδιδίον τῶν, οὗτοι ὅπως πείσωσι τοὺς δυσπιστοῦντας, προσφέρουσιν ἑαυτοὺς ὁμήρους τοῖς Ὀθωμανοῖς, λέγοντες ὅτι τοσοῦτον εἰσὶν ἀληθῆ καὶ βέβαια ὅσα εἶπον αὐτοῖς, ὥστε τὰς κεφαλὰς

αὐτῶν θέτουσιν ὑπὸ τὴν μάχιον τῶν Ὀθωμανῶν, ἐὰν οἱ Χριστιανοὶ συμπολιτεῖ τῶν ἐπαναστατήσεων.

Τὸ πλήρες αὐταπκρήσεως παράτολμον τοῦτο ἐπιείρημα, τοσοῦτον πειστικὸν ὑπῆρξε παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς, ὥστε ἡ πλειοψηφία τοῦ Συμβουλίου ἤρξατο μεταβάλλουσα γνώμην, καὶ τέλος ὑπὲρ τῆς πρώτης ἀποφάσεώς του ἔμεινε μόνος ὁ κατὰ χθόνιος Μουφτῆς.

Πεισθέντες οὕτω οἱ Ὀθωμανοὶ, ἀποστέλλουσι τοὺς τρεῖς ὁμήρους, ὑπὸ στρατιωτικῆν συνοδείαν πρὸς φύλαξιν ἐν τῇ ἀκροπόλει. Ἐπειδὴ δὲ τὴν ἐπισύσαν παρετήρησαν ὅτι οἱ Χριστιανοὶ συνεταράττοντο ἐπὶ τοῖς γενομένοις, καὶ πολλοὶ ἀνεχώρουσιν τῆς πατρίδος των, συνέλαβον καὶ ἀπέστειλον ἐν τῇ ἀκροπόλει μετὰ τῶν Δημογερόντων καὶ τοὺς ἐξῆς δικκεκριμένους Ἀθηναίους. Ἀνθιμον Ἀγιοταφίτην Πρωτοσύγγελον, Φιλάρετον Τριανταφύλλου Ἱερομόναχον, Ἀγγελάκην Βενιζέον, Γεώργιον Μπύρμπανον, Ἰωάννην Πανταζῆν, Φίλιππον Γουναράκην μετὰ τοῦ υἱοῦ του Σπυρίδωνος, Μιχαλίον Χαρίτον μετὰ τοῦ υἱοῦ του Παναγῆ, μετονομασθέντος ὕστερον Κάλκου (ἐκ τοῦ μητροῦθεν Πάππου του), Δημήτριον Καρρῶρον καὶ Βασίλειον Σαράντην.

Μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας, καθ' ἃς οἱ ἐναπομείναντες Ἀθηναῖοι ἤρξαντο συνεννοούμενοι κρυφίως μετὰ τῶν χωρικῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπαναστατῶν, ἅπαντες οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἐγείρονται ἐνόπλιως, καὶ φονεύοντες τοὺς προστυχόντας Ὀθωμανοὺς, ἀναγκάζουσι τοὺς λοιποὺς νὰ κλεισθῶσιν ἐν τῷ φρουρίῳ, ἔνθα πολιορκούμενοι στρέφουσι τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν κατὰ τῶν κρατουμένων, οὓς ρίπτουσιν ἐντὸς τοῦ ἐν τῇ Ἀκροπόλει μέχρι τοῦ ἔτους 1876 διατηρουμένου Ἐνετικοῦ Πύργου δεσμίους, καὶ μετὰ πολλὰς βασάνους, ἤρξαντο σφάζοντες καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀνὰ ἓνα τῶν συλληφθέντων, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, πολιτῶν, ἐκράτησαν δὲ δεσμίους ἐν τῷ Πύργῳ μόνον τοὺς τρεῖς ὁμήρους, μὴ στέρξαντος τοῦ Καδδῆ, ἐναντίον τῆς ἐπιμόνου ἀπαιτήσεως τοῦ Μουφτῆ, νὰ σφαγῶσι καὶ οὗτοι, ὅπως δι' αὐτῶν δικαιολογηθῶσιν ἐνώπιον τοῦ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀναμενομένου ἀρχιστρατήγου Ὁμερ Πισσά-Βρυώνη. Ἀνεκδιήγητοι ὁμως εἰσὶν αἱ ὠμότητες ἃς οἱ Ὀθω-

μανοὶ διεπράξαντο κατ' αὐτῶν, ἐκδικούμενοι τὰ παθήματά των· ἰδίως ὁ αἰμοβόρος Μουφτῆς, ὅστις διὰ παντός τρόπου δὲν ἐπαύετο τυραννῶν τοὺς Δημογέροντας, τοὺς μάρτυρας τούτους τῆς φιλοπατρίας, τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς χάριν τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους των ἐθελοθυσίας. Μεταξὺ τῶν πολλῶν ὠμοτήτων δὲν δυνάμεθα νὰ παραλείψωμεν ὅτι ὁ Ἄγγελος Γέροντας τυραννοῦμενος καὶ ζητήσας ὀλίγον ὕδωρ ὅπως δροσίση τὸν ἀποξηραθέντα λάρυγγά του, ἐποτίσθη μὲ τὸ αἷμα τοῦ θείου του Ἄγγελ-λάκη Βενιζέλου. . .

Ἐλθόντος τοῦ Ὁμῆρ - Βρυῶνη εἰς Ἀθήνας, μετὰ τῶν ἄλλων δύο συναδέλφων του Ἀμπᾶς - Πασσᾶ Γκέκα καὶ Ὁμῆρ - Πασσᾶ Καρυστηνοῦ, τὴν 25 Ἰουλίου 1821 κατορθώνουσι οἱ Δημογέροντες διὰ νοημόνων τεχνασμάτων ἵνα τοὺς μεταφέρωσι μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐκ τῆς ἐν τῇ Ἀκροπόλει φυλακῆς των εἰς ἄλλην ἐν τῇ πόλει, (περιελθούση πρὸ πολλοῦ εἰς τοὺς Ὁθωμανοὺς), καὶ νὰ δραπετεύσωσιν εἰς Αἴγιναν τὴν 29^η Αὐγούστου ἰδίου ἔτους, ἔνθα ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως εἶχον καταφύγει αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν.

Πρωτίστως συνετέλεσεν εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν τριῶν Δημογερόντων ἡ ἀκατάπαυστος μέριμνα τῆς συζύγου τοῦ Ἀγγέλου Γέροντα, Ἐλένης, ἥτις νυχθημερόν, τοῦτο καὶ μόνον τὸ μέλημα ἔχουσα ἐν τῷ νῶ, τῇ καρδίᾳ καὶ τῇ φαντασίᾳ της, καὶ ὀπτασίαν ἰδοῦσα ἐν ἧ ὁ Ἅγιος Δημήτριος τῇ διέγραψε τὸ σχέδιον τῆς δραπετεύσεως τῶν τριῶν ὁμήρων, ἐξαπέστειλεν εἰς Φάληρον ἐπὶ τούτῳ πλοίαριον τοῦ Κυβερνήτου Τάγχου, οὗ ἐπέβαιναν ὁ πιστὸς θεράπων τῆς οἰκογενείας Γέροντα, Ἀλλαγιάννης (ἢ Μπουλοῦκος), ὅστις πράγματι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἀνέπτυξε μεγάλην νοημοσύνην καὶ ἀφοσίωσιν, ὡς καὶ ὁ νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ Παλαιολόγου Βενιζέλου, Δημήτριος Βενιζέλος. Διὰ τῶν φροντίδων δ' αὐτῶν καὶ τῆς τολμηρᾶς ἀποφάσεώς των ἐσώθησαν οἱ Δημογέροντες Ἀθηνῶν, καταφυγόντες οἱ μὲν Ἄγγελος Γέροντας καὶ Παλαιολόγος Βενιζέλος εἰς Αἴγινα, ὁ δὲ Προκόπιος Βενιζέλος εἰς Ὑδραν, ὅπως ἐφησυχάσαντες ἐπ' ὀλίγον ἀρχήσωσι νέους ἀγῶνας.

Αὕτη ἐν ὀλιγίστοις ἢ ἐθελοθυσία τῶν Δημογερόντων Ἀθηνῶν, πρὸς σωτηρίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν συμπολιτῶν των. — Ὁ ἠρωϊσμὸς οὗτος πολὺ ἀνώτερος τῶν ἐν τῇ μέθῃ τῆς μάχης τοιούτων, εἶναι κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον ἀξιοσημεῖοτος, καθ' ὅσον ἡ Ἑλλάς δὲν ἔχει δυστυχῶς νὰ δείξῃ πολλοὺς δημογέροντας ἢ ἐν γένει ἄρχοντας, συμμερισθέντας ἐκ τῶν πρώτων τοῦ κινήματος ὅπερ ἔφε-
 ρεν ὄλως Ἑθνικὸν Χαρακτῆρα, μονοῦ δὲ καὶ τεθέντας ἐπὶ κε-
 φαλῆς τῆς ἐπαναστάσεως πρώτους μαρτυρίσαντας καὶ πρώτους ἀθλήσαντας.

H. .

 ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

 Η ΤΡΙΚΥΜΙΑ

ΤΟΥ

 ΣΕΚΣΠΗΡΟΥ

ταλὸς συγγραφεὺς. ἐρωτᾷ. — Ἐπιέες ποτε
 τὸ ἀνκτολικὸν ποτὸν τὸ κελούμενον ἀσκή;
 Πιστεύω ὅχι· ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ πρόποτε τὸ
 ἐγεύθην. Λέγουσιν ὅτι τὸ ποτὸν αὐτὸ ἔχει
 τὴν δύναμιν νὰ θυθίζῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς
 ἔκστασιν, λίαν εὐάρεστον, καὶ νὰ διαθέτῃ
 αὐτὸν εἰς ὄνειρα ἀπερίγραπτα. Νομίζεις
 ὅτι μεταβαίνεις εἰς κόσμον ἄλλον, ἄγνω-

στον, κατοικοῦμενον ὑπὸ νεωτάτων καὶ περιλαμπῶν ὄντων. Οἱ πό-
 δες σου ἀφίνουσι τὴν γῆν, καὶ, ὡς νὰ ἔγινες πτερωτὸς, ἀναβαίνεις
 ἐλαφρῶς εἰς τὸν ἀέρα, θελγόμενος ὑπὸ τῶν μᾶλλον ἔρατεινῶν
 θεαμάτων, καὶ ἀπολαμβάνων, ὡς ἐκ θαύματος, ἀπάσαι τὰς ἐπι-
 θυμίας σου. Λόγου χάριν, ἂν ἦσαι γαστρίμαργος, εὐρίσκεσαι αἰ-
 φνης ἀπέναντι πολυτελεστάτης τραπέζης· ἂν ἦσαι ὑποψήφιος